

OBSAH

Úvod	7
TEORETICKÁ ČÁST	11
1. Faktory ovlivňující vývoj kriminálního chování	11
1.1. Kriminogenní -rizikové faktory	11
Rizikové faktory a jejich podskupiny	12
1.1.1. Vnější rizikové faktory - faktory na úrovni komunity	13
1.1.2. Nezávislé rizikové faktory - prediktory kriminálního chování	15
1.1.3. Individuální rizikové faktory	17
1.1.3.1. Nízká inteligence (kognitivní deficit) a slabý školní výkon	18
1.1.3.2. Empatie	20
1.1.3.3. Impulzivita	22
1.1.4. Rodinné rizikové faktory	24
1.1.4.1. Kriminalita v rodině	25
1.1.4.2. Početná rodina	26
1.1.4.3. Způsoby výchovy/techniky výchovy dítěte	28
1.1.4.4. Zneužívání a zanedbávání dětí	30
1.1.4.5. Neúplné (rozpadlé) rodiny	31
1.2. Protektivní faktory	38
1.3. Tzv. kriminální sklon a jeho „měření“	41
1.4. Role kriminálních příležitostí	42
2. Paradigma kriminální kariéry	44
2.1. Vývoj konceptu kariéry	45
2.2. Vymezení kriminální kariéry	46
2.3. Longitudinální studium kriminálního chování	47
2.4. Zdroje dat o kriminálním chování	50
2.5. Modelování kriminální kariéry	51
2.6. Dimenze kriminální kariéry	54
2.6.1. Participace	55
2.6.2. Frekvence	57
2.6.3. Délka (trvání)	59
2.6.4. Specializace vs. všestrannost	65
2.6.5. Závažnost a eskalace	67
2.6.6. Spolupachatelství (co-offending)	68
3. Formy (modely) kriminálního chování	71
3.1. Blumstein - fáze kriminální kariéry	71
3.2. Waltersův model	72
3.3. Vývoj a průběh kriminálního chování (kriminální kariéry) - obecné závěry	73

4. Teorie ovlivněné paradigmatem kriminální kariéry	76
4.1. Teoretické základy vývojové kriminologie	76
4.2. Teorie a přístupy latentních rysů osobnosti.	79
4.3. Teorie a přístupy životní dráhy (life course)	82
4.4. Vývojové teorie - přístupy teorie životní dráhy	82
5. Osobnost pachatele - typologie z hlediska predikce	98
5.1. K typologiím obecně	98
5.2. Typologie pachatelů	99
5.2.1. Typologie odrážející intenzitu kriminálního chování	100
5.2.2. Typologie akcentující vývojové aspekty kriminálního chování	103
6. Přístup k prognózování a predikci	111
6.1. Oblasti a typy prognostiky kriminality	111
6.1.1. Sociální prognóza	112
6.1.2. Individuální predikce	112
6.1.2.1. Predelikventní predikce	113
6.1.2.2. Posouzení (odhad) nebezpečnosti pachatele	113
6.1.2.3. Predikce recidivy (reoffending) pachatele	114
7. Možnosti, metody a techniky posuzování pachatele (offender assessment)	117
7.1. Screening	117
7.2. Klasifikace	117
7.3. Assessment - risk/need assessment	118
8. Metodologie predikčních studií	121
8.1. Typy kriminologické predikce	121
8.2. Vývoj metod posuzování pachatele	122
8.2.1. První generace risk assessment	122
8.2.2. Druhá generace risk assessment	123
8.2.3. Třetí generace risk assessment	123
8.2.4. Čtvrtá generace risk assessment	124
8.3. Limity posuzování pachatele	127
8.4. Zásady a doporučení při posuzování pachatele	128
9. Proměnné a instrumenty k predikci kriminálního chování	130
9.1. Statické a dynamické rizikové faktory	130
9.2. Statistické instrumenty k posuzování rizika	132
9.3. „Síla“ prediktorů“	133
9.3.1. Prediktory recidivy násilí	135
9.3.2. Predikce kriminální recidivy pachatelů sexuální trestné činnosti	136
9.4. Metodologické problémy konstrukce predikčních nástrojů	139
9.5. Přehled zahraničních predikčních instrumentů	140
9.6. Vybrané domácí predikční instrumenty	145

EMPIRICKÁ ČÁST

151

10.1. Úvod k empirické části	151
10.2. Základní popis výzkumu	151
10.2.1. Předmět výzkumu	151
10.2.2. Cíle výzkumu	151
10.2.3. Metodika sběru a zpracování dat	152
10.2.4. Vymezení dílčích pojmů	152
10.3. Průběh řešení úkolu	152
10.3.1. Výzkumný soubor	153
10.4. Popis výsledků	154
10.4.1. Výběr proměnných	154
10.4.2. Popis výzkumného souboru - základní charakteristiky ve sledovaných znacích	158
10.4.3. Rozdíly mezi podsoubory osob, které po propuštění recidivovaly a nerecidivovaly	167
10.4.4. Vztahy mezi sledovanými charakteristikami ve výzkumném souboru	167
10.4.4. Rozložení proměnných/prediktorů ve zkoumaném souboru	168
10.4.5. Rozdíly mezi podsoubory - R a nonR	179
10.4.6. Vzájemné vztahy mezi prediktory	181
10.5. Predikční instrument	184
10.5.1. Zásady tvorby predikčního instrumentu	184
10.5.2. Výběr položek nástroje	185
10.5.3. Analýza nástroje	191

Faktorová struktura nástroje: 195

10.5.4 Pracovní verze predikčního instrumentu a její použití	198
10.6. Závěry a doporučení	199

PŘÍLOHY 201

Příloha 1 - Vymezení některých pojmů	201
Příloha 2 - Disociační porucha osobnosti	203
Příloha 3 - Vybrané statistické údaje o recidivě	207
Příloha 4 - Metodologické požadavky diagnostických nástrojů	209

Tabulky, grafy a schémata 211

Resumé 213

Summary 215